

[Lykketoft]

Det havde Bernhard Baunsgaard jo fuldstændig ret i. Hvordan skal man få finansministerens finanslovsforslag til at gå op, når man på forhånd i forhold til Fremskridtspartiet forpligter sig til at lænse for et milliardbeløb på disse områder, som ikke har noget med fattige mennesker at gøre, som ikke har noget med gældstyngede landmænd at gøre, men som har noget at gøre med at forgylde dem, der i forvejen ejer allermost?

Jeg synes, det er helt uforståeligt, at regeringen i almindelighed og Det Radikale Venstre i særdeleshed hellere vil dette kostbare fælles lovprogram med Fremskridtspartiet end at lave det forlig, Socialdemokratiet tilbød, og som kunne have givet de betrængte landmænd mindst lige så stor hjælp med færre omkostninger for statskassen i det lange løb, og som samtidig kunne have bragt den forlængelse af den nuværende arbejdstilbudsordning med 1 år, som blev diskuteret, på plads. Det store problem, det, der var stenen i vejen for at få forliget, da vi sad derovre i Statsministeriet, var, at regeringen syntes, det var for galt, at Socialdemokratiet ikke ville medvirke til de besparelser, regeringen havde tænkt sig der skulle være på dette område i det kommende år.

Da var det pludselig et statskasseproblem, at vi ikke ville anerkende regeringens optik med, at man ikke skulle give arbejdstilbud næste år, og hvis man skulle give det alligevel, så kostede det en hel masse penge, og dem skulle vi så finde. Men her, hvor det drejede sig om Fremskridtspartiet, kunne regeringen finde ud af at give milliardløfter, der kan lænse statskassen i det kommende år.

Det, synes jeg, er en højst mærkværdig forskel i den måde, man betragter forligsmulighederne på, og det understreger, at det er en meget, meget stor skævvridning af fordelingen her i landet, der lægges op til, og en meget, meget stor skævvridning til højre af det politiske samarbejdsmonster. Jeg er nødt til at spørge økonomiministeren: Er det forstandigt?

#### **Landbrugsministeren (Tørnæs):**

Det er meget tilfredsstillende og også meget glædeligt, at et stort flertal af Folketingets partier nu her i dag er parat til at vedtage refinanseringen for landbruget, og det vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke for.

Det er jo rigtigt, som mange har været inde på, at det har været en overordentlig vanskelig sag: Det tog sin begyndelse sidste efterår med nedsættelsen af Bernsteinudvalget, hvor man skulle udrede de forskellige problemstillinger og også finde frem til løsningsforslag.

Det er meget tilfredsstillende, at de forslag, som nu vedtages, betyder for et ganske almindeligt gennemsnitslandbrug, altså for et ganske almindeligt familiebrug, der i årevis har været gældstynget og haft store problemer, at det nu endelig får en hårdt tiltrængt rentelettelse, en rentelettelse i størrelsesordenen for sådan et almindeligt familiebrug på omkring 80.000 kr. Det er klart, det er af væsentlig og afgørende betydning.

Når hr. Stavad siger, at det, som Socialdemokratiet foreslog, ville have været fuldt dækkende, så er det jo ikke rigtigt. Det, som Socialdemokratiet foreslog, var jo, at der kun kunne refinansieres op til en gældsprocent på 50, og det ville jo i virkeligheden betyde, at de landmænd, som var virkelig hårdt trængt, ikke kunne få økonomi i bedriften.

Jeg skal stærkt beklage og er skuffet over, at hverken Socialdemokratiet eller SF på trods af de mange udtalelser om at komme landbruget til hjælp alligevel ikke vil være med til at gennemføre det, når det kommer til stykket.

Hr. Bjørn Westh sagde allerede under førstebehandlingen på Socialdemokratiets vegne, at det ville være helt naturligt, at de partier, som gennemfører refinansieringen, også er de partier, der står sammen om de efterfølgende ændringer i landbrugsloven. Det var jo et udsagn fra Socialdemokratiets egen side allerede under førstebehandlingen, og der er da også opnået enighed blandt de partier, som står bag refinansieringen, om hovedretningslinjerne i ændringerne af landbrugsloven.

Nu ved alle jo godt, at ændringer i landbrugsloven og landbrugsloven i det hele taget er overordentlig kompliceret stof. Derfor skal de præcise udformninger og udmøntninger jo også først foretages senere, og det er klart, at det er helt nødvendigt, at udvalgsarbejdet i det såkaldte Bernsteinudvalg går videre, og at der derfra kan foreligge en betænkning, således at de drøftelser, der skal foregå om den mere præcise udformning, har et godt grundlag at gå ud fra.